

Nr 561.

Av herr **Ericsson** i Sörsjön m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 122, angående den statsunderstödda torrläggningssamheten.

I proposition nr 122 angående den statsunderstödda torrläggningssamheten har Kungl. Maj:t föreslagit ett fullständigt förstatligande av verksamheten. Majoriteten av tjänstemännen skulle i samband därmed överföras till ordinarie eller extra ordinarie anställning.

Beträffande de särskilda övergångsanordningar, som äga samband med omorganisationen, ha torrläggningssakkunniga föreslagit, att lantbruksingenjör, som övergår till den nya lönestaten, skall i fråga om löneklassplacering få taga i beräkning den tid han tillhört lönegrad A 21, resp. B 21. I fråga om placering i löneklass av extra lantbruksingenjör, lantbruksstadiat, förste assistent, assistent och ritbiträde skulle däremot enligt de sakkunniga de i vederbörande avlöningsreglementen (SFS 272 och 273/1939) meddelade allmänna föreskrifterna rörande löneklassplaceringen äga tillämpning. Till detta förslag ansluter sig föredragande statsrådet.

Lönegraderna 1—19 innefatta som bekant fem och lönegraderna 20—34 fyra löneklasser. Uppflyttning i löneklass sker med treårsintervaller. Kungl. Maj:t följer i fråga om uppflyttning i löneklass avlöningsreglementena, vilka vid befordran till högre lönegrad medge uppflyttning endast till den löneklass inom den nya lönegraden, vilken är närmast högre än den tidigare. Riksdagen äger däremot givetvis befogenhet att, då omständigheterna så föranleda, besluta om annan ordning. Denna möjlighet mena vi att riksdagen i detta fall bör utnyttja.

De flesta av förste assistenterna, assistenterna och ritbiträdena eller som de hädanefter skola kallas kanslibiträderna ha mycket långa tjänstetider. Antalet tjänsteår framgår av följande tabell:

Antal tjänsteår den 30 juni 1945.

	0—5	5—10	10—15	15—20	20—25	25—30	över 30 år
förste assistenter				5	11	7	1
assistenter			6	10	3	1	
kanslibiträden	1	4	3	7	2	3	1

Enligt lantbruksstyrelsens förslag till löneklassplacering vid den partiella omorganisationen år 1939 skulle den personal, som då statsanställdes, få tillgodoräkna sig föregående tjänstgöring med avdrag av visst antal tjänsteår på sådant sätt, att vederbörande befattningshavare skulle erhålla en uppflyttning med två eller tre löneklasser. Allmänna lönenämnden föreslog i sitt yttrande i samband med den partiella omorganisationen att en, resp. två löneklasser skulle få tillgodoräknas »dels förste assistent med minst 6 års, resp. 12 års tjänstgöring, som han ägt tillgodoräkna för erhållande av ålderstillägg, dels assistent med minst 6, resp. 12 års tjänstgöring med förordnande, dels ock rit- eller kontorsbiträde med minst 6, resp. 12 års tjänstgöring.» Samtliga dessa befattningshavare utom fyra, vilka eljest skulle ha fått vidkännas löneminskning, fingo emellertid börja i lägsta löneklassen i respektive lönegrader.

Redan före omorganisationen år 1939 hade de flesta förste assistenterna uppnått högsta ålderstillägget. Den 30 juni 1945 blir medelåldern för de nuvarande förste assistenterna omkring 51 år och för assistenterna 45 år. För den händelse vederbörande skulle inplaceras i lägsta löneklassen i respektive lönegrad, skulle förste assistenterna bli i medeltal 63 år, innan de uppnådde högsta löneklassen, och nära hälften skulle aldrig nå dit. Assistenterna skulle nå en medelålder av 59 år, innan de kunde beräknas bli befordrade till förste assistenter. De skulle alltså aldrig uppnå högsta löneklassen i första assistent-gruppen. — Ritbiträdena ha en medelålder av 37 år.

Inom statsförvaltningen i övrigt torde man vanligen uppnå ordinarie tjänst före medelåldern. För lantbruksingenjörerna ha de sakkunniga i detta hänseende räknat med en ålder av omkring 40 år. De tjänstemän det här gäller befinna sig alltså i ett synnerligen oförmånligt läge.

Samtliga myndigheter och sakkunniga, som under årens lopp haft befattning med lönesättningen inom lantbruksingenjörsvärksamheten, ha funnit, att lönerna för biträdespersonalen varit i hög grad otillfredsställande samt att en löneförbättring vore väl motiverad. Då Kungl. Maj:t nu föreslagit vissa förbättringar vill det förefalla oskäligt, om dessa skulle komma först nästa generation till godo. Så skulle emellertid i väsentliga delar bli fallet, därest nu ifrågakvarande tjänstemän icke placerades i högre löneklasser än enligt avlöningsreglementet.

Enligt propositionen har lantbruksingenjör Lingström framhållit, att en lantbruksingenjörs inkomster vore i hög grad beroende av dugligheten hos de biträden, han hade att tillgå. Även den större eller mindre noggrannhet, varmed förrättningarna handlades, inverkade på inkomsten. Att till grund för blivande löneförmåner för lantbruksingenjörerna endast lägga en förutvarande inkomst, som därtill beräknats under ogynnsamma förhållanden, fann Lingström därför icke vara rättvist. Vad Lingström sålunda

anfört beträffande lönesättningen för lantbruksingenjörerna gäller i viss mån även biträdespersonalen.

För att icke alldeles orimliga befodringsförhållanden för biträdespersonalen skola uppstå, synes därför ifrågavarande personal böra tillerkännas rätt till viss löneklassuppflyttning utöver vad bestämmelserna i avlöningsreglementet föranleda. Om befattningshavare med minst 10 tjänsteår erhålla en löneklassuppflyttning, befattningshavare med minst 20 tjänsteår två löneklassuppflyttningar och befattningshavare med minst 30 tjänsteår tre löneklassuppflyttningar utöver vad vederbörande skulle vara berättigad till enligt avlöningsreglementet, skulle åtminstone någon rättvisa skipas.

De nuvarande extra lantbruksingenjörerna ha som bekant dels arvode av statsmedel och dels taxeinkomster. Lantbruksstipendiaterna erhålla hela sin avlöning i form av arvode av statsmedel. De tekniska biträdena äro formellt sett privatanställda hos lantbruksingenjör eller extra lantbruksingenjör men åtnjuta ålderstillägg av statsmedel. De extra lantbruksingenjörerna och lantbruksstipendiaterna komma enligt propositionen att överföras till extra ordinarie eller extra tjänstemän. Även ett icke obetydligt antal tekniska biträden torde komma att erhålla extra ordinarie anställning. För dessa grupper är åldersfördelningen en annan än för de ovannämnda. Även här föreligga emellertid goda skäl för tillgodoräkande av viss del av den tidigare tjänstgöringen. Detta skulle enligt vår mening lämpligen kunna ske genom bestämmelser motsvarande de av allmänna lönenämnden för förste assistenter m. fl. i samband med 1939 års omorganisation föreslagna bestämmelserna. Extra lantbruksingenjör, som i samband med omorganisationen blir extra ordinarie liksom även lantbruksstipendiat, som blir extra tjänsteman, och tekniskt biträde, som uppnår ställning som extra ordinarie, synas alltså skäligen böra få tillgodoräkna en löneklassuppflyttning för minst 6 års tjänstgöring och två löneklassuppflyttningar för minst 12 års tjänstgöring.

På grund av vad sålunda anförts få vi härmed hemställa.

att riksdagen måtte besluta,

att förste assistent, assistent och kanslibitråde i samband med omorganisationen må utöver vad avlöningsreglementet föreskriver uppflyttas en löneklass för varje tiotal års tjänstgöring, dock högst tre löneklasser, samt

att extra lantbruksingenjör, lantbruksstipendiat och tekniskt biträde, som i samband med omorganisationen blir

extra ordinarie, respektive extra tjänsteman, må uppflyttas en löneklass för varje sexårsperiod tjänstgöring, dock högst två löneklasser.

Stockholm den 5 april 1945.

<i>Evald Ericsson</i> i Sörsjön.	<i>Nils A. Larsson</i> i Östersund.	<i>Andr. Andersson,</i> Gisselås.
<i>Brynolf Stattin.</i>	<i>Carl Lindmark.</i>	<i>Verner Hedlund,</i> Östersund.
<i>Albert Larsson.</i>	<i>Folke Kyling.</i>	<i>Gust. Nilsson</i> i Göingegården.
<i>E. Pettersson,</i> Ersbacken.	<i>Victor J. Mattsson.</i>	<i>Rob. L. Jansson,</i> Aspeboda.
<i>Gösta Skoglund.</i>	<i>Erik Lundbom.</i>	<i>Ragnar Persson.</i>
<i>P. L. Orgård.</i>	<i>Ivar Jansson,</i> Kalix.	<i>Magnus Nilsson.</i>
<i>O. W. Lövgren.</i>	<i>Wald, Svensson.</i>	<i>Lars E. Andersson,</i> Hedensbyn.
<i>Einar Hæggbloom.</i>	<i>Sigvard Ohlsson.</i>	<i>Einar Johansson.</i>
<i>G. E. Holm.</i>	<i>E. Oskar Åkerström.</i>	
